

**เศรษฐศาสตร์การศึกษา: บทเรียนในอดีตที่ผู้บริหารธุรกิจการศึกษา
ควรตระหนักสู่การก้าวเป็นธุรกิจการศึกษาที่มั่นคง**
**Educational Economics: Lessons in the Past that
Educational Business Executives should be Aware of
in order to Become a Stable Educational Business**

พิภพธรอนันต์ เทพพิทักษ์¹ ชญาพิมพ์ อูสาโท² นิพัชชา โรจนรัตน์วาณิชย์³ และอภิรดี จริยารังษิโรจน์⁴
Phiphatanun Theppitak¹ Chayapim Usaho² Nipachcha Rojratavanit³
and Apiradee Jariyarangsiroge⁴

Received: May 17, 2022; Revised: June 17, 2022; Accepted: June 24, 2022

บทคัดย่อ

เศรษฐศาสตร์การศึกษาผลตอบแทนทางธุรกิจการศึกษาปัจจัยในอดีตที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องบางประเด็นมาถึงปัจจุบัน พร้อมการวิเคราะห์ประยุกต์หลักทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษาที่ผ่านมา ผสมกับแนวทางการพัฒนา ธุรกิจการศึกษาให้คงอยู่ โดยมีองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารธุรกิจการศึกษา เช่น ประชากร เพศ ค่าแรง ความคาดหวังของการเรียน แรงจูงใจ ผลตอบแทนของธุรกิจการศึกษาที่สามารถประเมินออกมาเป็นรูปแบบของตัวเงินที่วัดได้ และมีส่วนที่ไม่สามารถประเมินออกมาเป็นตัวเงินได้ หลักการบริหาร 4M ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และวิธีการบริหารทุนมนุษย์ ส่วนสำคัญของการบริหาร ในอดีตและปัจจุบัน ปัจจัยของการเพิ่มเงินระดมทรัพยากรเพื่อธุรกิจการศึกษา ดำรงอยู่รอดและก้าวทันต่อโลกของการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่เสริมแรงจูงใจและความต้องการของผู้เรียนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งสอดคล้องกับนโยบายของทางภาครัฐ

คำสำคัญ: เศรษฐศาสตร์การศึกษา, ผู้บริหารธุรกิจการศึกษา, ธุรกิจการศึกษา, นักเศรษฐศาสตร์ทางการศึกษา

ABSTRACT

Economics, the study of business, considers factors in the past that affect some ongoing issues in the present, with applied analysis of theories and concepts of previous studies, mixed with a way of developing business education. There are elements that are important to the business administration of education such as population, gender, wages, educational expectations, motivation, and rewards of education business, as well as other intangible elements, which can all be assessed and measured in terms of money. The principles of management 4M are Men, Money, Material and Management methods according to Human capital is an important part of management in both the past and present. Funding for economics must be in line with the changing world and must complement the learners' motivation and needs with a teaching management model that aligns with government policy.

Keywords: educational economics, education business executives, educational business, educational economist

¹นักศึกษาปริญญาโท, ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

E-mail: 6480050727@student.chula.ac.th

^{2,3,4}อาจารย์ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Master of Education Program student in Educational Management, Chulalongkorn University,

E-mail: 6480050727@student.chula.ac.th

^{2,3,4}Master of Education Program lecturers in Educational Management, Chulalongkorn University

บทนำ

เศรษฐศาสตร์การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาจำเป็นและควรทราบถึงหลักการลงทุน การระดมทุนด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนได้มาซึ่งผลตอบแทนที่สูงที่สุด ยังรวมถึงการบริหารธุรกิจ การศึกษา โดยใช้หลักทฤษฎีของ Peter F. Drucker (2020) (4M in Production Process) ได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และวิธีการบริหาร (Management) Becker (1962) การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการงบประมาณมี 4 ขั้นตอนคือ 1) การจัดทำงบประมาณ 2) การอนุมัติ งบประมาณ 3) การบริหารงบประมาณ และ 4) การติดตามและประเมินผล ซึ่งกระบวนการงบประมาณ ทั้ง 4 ขั้นตอนนั้น ขั้นตอนการบริหารงบประมาณเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่ง กล่าวคือ ส่วนราชการจะต้องกำหนดแนวทางในการ บริหารงบประมาณ โดยต้องนำงบประมาณที่ได้รับอนุมัติไปใช้จ่าย และการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ของส่วนราชการ จะต้องใช้ตามรายการประมาณการรายจ่ายที่ส่วนราชการได้รับไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี (พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี, 2561)

แนวคิดเรื่องของการลงทุนในธุรกิจการศึกษา มีความคิดที่แพร่หลายทั้งด้านของงานวิจัย ผลงานวิชาการ การวิเคราะห์ มีการเผยแพร่เอกสารเป็นจำนวนมากฉบับเพื่อประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนด้านธุรกิจการศึกษา เช่น บทวิจารณ์โดย Card (1999), Harmon, Oosterbeek & Walker (2003) การวิเคราะห์ความเสมอภาคการศึกษาของ Ashenfelter, Harmon & Oosterbeek (1999) ผลการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลตอบแทนรายบุคคลสู่ธุรกิจการศึกษา de la Fuente & Ciccone (2003) การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของธุรกิจการศึกษาที่เรียกว่า 'เศรษฐกิจและเศรษฐศาสตร์การศึกษา' ผ่านแบบจำลองการเติบโตของธุรกิจการศึกษา Acemoglu & Angrist (2001) และ Oreopoulos & Salvanes (2011) การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจการศึกษา ผลตอบแทนที่ได้รับจากการบริหารงานของธุรกิจศึกษานั้น จะแตกต่างกันหรือมีความคล้ายคลึงกัน มีองค์ประกอบหลายส่วนที่สำคัญ คือ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำเป็นรูปแบบจำลอง สมมติฐาน เช่น การประเมินผลวัดผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา การคาดการณ์ต่อการลงทุน (endogeneity) การจะตั้งสมมติฐานที่ไม่สามารถมีการทดสอบ จากการศึกษาพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับบางอย่างที่มีความเปราะบาง จึงต้องมีความระมัดระวังเรื่องการประมาณค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนที่จะได้รับในการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการศึกษา นอกจากนี้การประมาณหรือการคาดการณ์ผลตอบแทนเพียงด้านเดียวอาจไม่ทำให้ ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาจะเข้าใจและ มองเห็นภาพเป็นวงกว้างของการบริหารธุรกิจการศึกษาได้ดั่งนี้ หากผลตอบแทนในการศึกษาหรือการเข้าศึกษาต่อ มีความ แตกต่างออกไปจากระดับชั้นการศึกษาเดิม หรือแตกต่างกันอย่างไม่สมเหตุสมผลจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ ยังรวมถึง ระดับการเข้าศึกษาต่อในธุรกิจการศึกษาอื่นด้วย นี่อาจเป็นการตอบสนองความต้องการของการจัดการศึกษาไม่เพียงพอและไม่ ตอบสนองกับความต้องการของผู้สนใจเข้าเรียนและเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นการศึกษาต่าง ๆ

นักเศรษฐศาสตร์การศึกษาหลายท่านอาจจะไม่ได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่เป็นส่วนสำคัญและส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการ ตัดสินใจในการลงทุนด้านธุรกิจการศึกษา ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่คาดไม่ถึง อาจนำมาซึ่งบทบาทการตัดสินใจในการลงทุนด้านธุรกิจ การศึกษาที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารธุรกิจการศึกษาและต่อการตัดสินใจในการลงทุนจากทางภาครัฐบาล รวมถึงหน่วยงาน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทความสำคัญต่อธุรกิจการศึกษา ซึ่งควรนำมาพิจารณา เมื่อได้มีการทดสอบความเป็นไปได้และ ความสมเหตุสมผลความเหมาะสมกับการลงทุนด้านธุรกิจการศึกษา (Heckman, Lochner & Todd, 2008) การตรวจสอบ และด้านความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างครอบคลุม (Heckman, Lochner & Todd, 2006) นอกจากนี้ ตามที่ Oreopoulos & Salvanes (2011) ได้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาว่าธุรกิจศึกษานั้น อาจให้ประโยชน์หรือส่งผลโดยตรง ไปที่นักเรียนหรือบุคคลที่เข้ารับการศึกษ จากการเรียนรู้และการจัดการหลักสูตรธุรกิจการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ จัดตั้งขึ้น ความคุ้มค่าจึงถูกมองมาจากผลของผู้สำเร็จการศึกษาและความพึงพอใจจากตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งเป็นจุดที่นักเศรษฐศาสตร์การศึกษาหลายคนเริ่มมองในมิตินี้ จึงอยากให้มีการจัดตั้งองค์กรหน่วยงานและมีการศึกษา

ตรงประเด็นนี้ ซึ่งเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ด้านการศึกษาโดยตรง เป็นการเจาะลึกลงไปให้เห็นถึงหลากปัจจัยที่ถูกซ่อนอยู่ในธุรกิจการศึกษา อาจสร้างผลตอบแทนโดยตรงให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นในรูปแบบของผลตอบแทนส่วนตัว โดยผ่านปัจจัยภายนอกถูกมองผ่านจากสังคม ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอบทความวิชาการฉบับนี้เป็นการรวบรวมประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจการศึกษาจากอดีต ให้กับผู้บริหารธุรกิจการศึกษาที่มีความสนใจเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา โดยจะหยิบยกวรรณกรรมในอดีตมาพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่อยุคและต่อสมัยเป็นแนวคิดที่กว้างมากขึ้น มุ่งเน้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทนทางการเงินที่สามารถวัดได้และไม่ใช้ตัวเงินที่จับต้องได้ของผู้บริหารธุรกิจการศึกษา ซึ่งจะพิจารณาถึงความผันแปรเปลี่ยนแปลงของรายได้ ของผลตอบแทนจากการจัดธุรกิจการศึกษาในรูปแบบที่กระจายตัว และพิจารณาผลตอบแทนที่ไม่ใช่รูปแบบตัวเงินสำหรับบุคคล เพื่อรวบรวมผลตอบแทนสำหรับธุรกิจการศึกษาออกมาในรูปแบบของการตอบแทนสังคมเป็นส่วนสำคัญ

ทิศทางของเศรษฐศาสตร์การศึกษาจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ความสำคัญในการบริหารธุรกิจการศึกษาที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง คือ ทักษะคติของตัวผู้บริหารธุรกิจการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญ คือ ความตั้งใจในการบริหารจัดการธุรกิจการศึกษาแม้ว่าหลายภาคส่วนจะมีหลักการและวิธีการวัดผลโดยนำ IV (ค่าความผันผวน) มาใช้บ่อยที่สุดในการประเมินผลตอบแทนจากธุรกิจการศึกษาเชิงหลักการ และเหตุผล ซึ่งมีประเด็นที่น่าจับตามอง และมีการหยิบยกประเด็นดังกล่าวจากวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางในประเด็นของทัศนคตินี้ Heckman & Urzua (2010) สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นหลายประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการประมาณค่า IV (ค่าความผันผวน) ต่อ สกูลเงินของการลงทุนการศึกษาในแต่ละประเทศ ซึ่งจุดนี้เรื่องของการแปรผันเม็ดเงินก็มีส่วนสำคัญต่อการเลือกลงทุนของธุรกิจการศึกษา เช่นเดียวกันด้วย บางประเทศมีค่าเงินหรืออัตราการคิดสกุลเงินที่มีความแตกต่างกันระหว่างประเทศ ส่งผลในทางด้านลบกับอีกประเทศหนึ่งทันทีแต่หากเรามองถึงความคุ้มค่าของการลงทุนในระยะยาวที่สามารถทำให้ค่าประมาณการถึงผลตอบแทนที่จะได้รับที่เพิ่มมากขึ้น อาจจะไม่ใช่เพียงแต่ปัจจัยของสกุลเงินเพียงอย่างเดียว อาจจะต้องคำนึงถึงจำนวนประชากร ภูมิศาสตร์ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจเศรษฐศาสตร์ทางการศึกษาจะต้องประเมินให้กับผู้บริหารธุรกิจการศึกษาได้ทราบเบื้องต้นก่อนการลงทุน Heckman & Vytlačil (2005) เสนอแนวทางการคาดการณ์การรักษาให้ธุรกิจการศึกษาให้คงอยู่สืบผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีปัจจัยส่วนของธุรกิจท้องถิ่น เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายและความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้น อีกส่วนคือการจัดธุรกิจการศึกษาให้ตอบโจทย์ ตรงกับความต้องการของชุมชนพื้นที่และท้องถิ่น การสร้างความเป็นหนึ่ง การมีส่วนร่วมของบุคคลรอบชุมชน การปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของความคงอยู่ และการมีส่วนร่วมของการเป็นเจ้าของธุรกิจการศึกษา เพื่อให้รักษาและดำรงอยู่ได้ต่อไป (Heckman & Vytlačil, 2005, Heckman et al., 2001)

สำหรับรูปแบบที่มีความคล้ายคลึงกัน ในวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ ที่เรียกโดยทั่วไปว่า Mincer ถูกนำมาเป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นผู้บริหารธุรกิจการศึกษาได้เห็นถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการบริหารธุรกิจการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการลงทุน ยังแสดงให้เห็นถึงระดับของผลตอบแทนที่บรรลุเป้าประสงค์ของการประกอบธุรกิจการศึกษา และยังสามารถวัดความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการศึกษามีผลโดยตรงกับผู้เรียน ในการเลือกตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับชั้นต่อไป การจัดการกับความเสี่ยงที่นักเรียนไม่เข้าศึกษาต่อนั้นจะต้องแสดงผลออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน และต้องปราศจากความเสี่ยงซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ทัศนคติส่วนบุคคลจะไม่มีความเป็นกลางต่อความเสี่ยง ดังนั้น ความเสี่ยงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระดับความสำเร็จทางการศึกษาที่แตกต่างกันและระดับของการจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของแต่ละบุคคลจะส่งผลต่อเป้าประสงค์ของทางผู้บริหารธุรกิจศึกษาที่ได้ตั้งไว้

Palacios-Huerta (2003) ได้คำนวณอัตราส่วน Sharpe ในการลงทุนในทุนมนุษย์ หรือ คน ซึ่งได้มีการกำหนดคาดการณ์ในการศึกษาต่อของในกลุ่มประชากรและระดับของการศึกษาที่มีความแตกต่างกันอัตราส่วน Sharpe ของการลงทุนคือ อัตราส่วนของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับต่อส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลตอบแทน และเปรียบเทียบสิ่งเหล่านี้กับส่วน

อัตราส่วน Sharpe ที่มีปรากฏอยู่ในตลาดการเงิน สำหรับกลุ่มประชากรที่ได้คัดเลือกมาศึกษานั้น ยังรวมถึงระดับการเข้าศึกษา อัตราส่วน Sharpe ผลปรากฏว่าทุนมนุษย์นั้นมีส่วนสำคัญมากกว่าที่มีอยู่ในตลาดการเงิน Comay, Melnik, & Pollatschek (1973) และ Heckman, Lochner & Todd (2008) ได้พิจารณาผลตอบแทนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ถึงสาเหตุที่ทำให้ผลตอบแทนของธุรกิจศึกษาไม่เป็นเส้นตรงในปีต่าง ๆ การศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง ในแต่ละปีนั้นเป็นเหตุที่ส่งผลโดยตรง ตลาดแรงงานและความสามารถที่เปลี่ยนแปลงของโลกต่อตลาดแรงงาน และความต้องการจึงทำให้ผู้เรียนหลายคน มีการปรับเปลี่ยนเส้นทางการเรียนเพื่อทำให้เขาไปสู่เส้นทางในสายอาชีพที่ผู้เรียนฝันได้อย่างสำเร็จ ด้วยวิธีการของการปรับเปลี่ยนสายการศึกษาหรือออกจากระบบไปทำงาน

Mincer เป็นพื้นฐานสำหรับการใช้วัดประเมินผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน ค่าของ Mincer หากมีผลตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงินมักใช้เป็นการประเมินผลตอบแทนของรัฐบาล เช่น การสนับสนุนโอกาสทางการศึกษา ทุนที่รัฐบาลเป็นผู้มอบหมายให้ ถ้าเป็นประเทศไทยสามารถเปรียบได้กับโครงการ เรียนฟรี 15 ปี ซึ่งรัฐบาล เป็นผู้สนับสนุนหลัก (ชัย สันถวิฑู และ พูนชัย ยาวีราข, 2557) ประเด็นนี้เอกชนบางโรงเรียนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง Haveman & Wolfe (1984) ได้สรุปผลประโยชน์ส่วนตัวที่ไม่เป็นตัวเงินไว้หลายส่วน เช่น ด้านสุขภาพของผู้เรียน สุขภาพของครอบครัว การเจริญพันธุ์ และการเพิ่มจำนวนของประชากร ซึ่งการที่ครอบครัวจะเพิ่มจำนวนสมาชิกให้เพิ่มขึ้นจะต้องมีความพร้อมหลายด้าน เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่และสุขภาพทางร่างกายที่มีความสมบูรณ์แข็งแรง ความเพลิดเพลินในกิจกรรมอื่นก็จำเป็นว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับธุรกิจการศึกษาที่จะจำเป็นต้องจัดการให้มีประสิทธิภาพในการเลือกของประชาชนหรือผู้บริโภค อัตราการออมที่เพิ่มสูงขึ้นต่อครัวเรือนและการเลือกปรับลดขนาดครอบครัวของหนุ่มสาวยุคใหม่ เป็นการแต่งงานแต่ไม่เน้นการผลิตทายาท ยังมีการทบทวนผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงินของสาธารณะ เช่น การลดปัญหาอาชญากรรม ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนในสังคม การเข้ามาของเทคโนโลยี และบทบาทขององค์กรการกุศล ผลกระทบเชิงสาเหตุของการศึกษาต่อผลลัพธ์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน Lochner & Moretti (2004) กล่าวว่าพฤติกรรมด้านลบทางอายุต่อคุณค่าทางสังคมของผลตอบแทนนี้ เท่ากับร้อยละ 14 – 26 ของผลตอบแทนที่ได้รับส่วนบุคคลสู่การเข้าศึกษา ขณะที่ Moretti, Milligan, & Oreopoulos (2004) พบว่าการเมืองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา Dee (2004) กล่าวว่า การศึกษาทำให้ประชาชนสนใจออกไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง เลือกนโยบายที่ประชาชนจะได้รับจากนักการเมือง เมื่อประชาชนได้รับการศึกษาที่ดีจะวิเคราะห์ถึงนโยบายที่นักการเมืองเสนอ และหาเสียงจากประชาชน ทั้งยังตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่พลเมือง Oreopoulos (2007) พบว่าการศึกษายังจะช่วยยกระดับฐานะทางการเงิน และตำแหน่งงานของประชาชน ให้พัฒนาไปสู่ความมั่นคง ยั่งยืนในการดำรงชีพ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 15 มีสุขภาพจิตที่ดีไม่เป็นภาระของสังคม สามารถช่วยเหลือตัวเอง และมีงานทำเลี้ยงครอบครัวได้

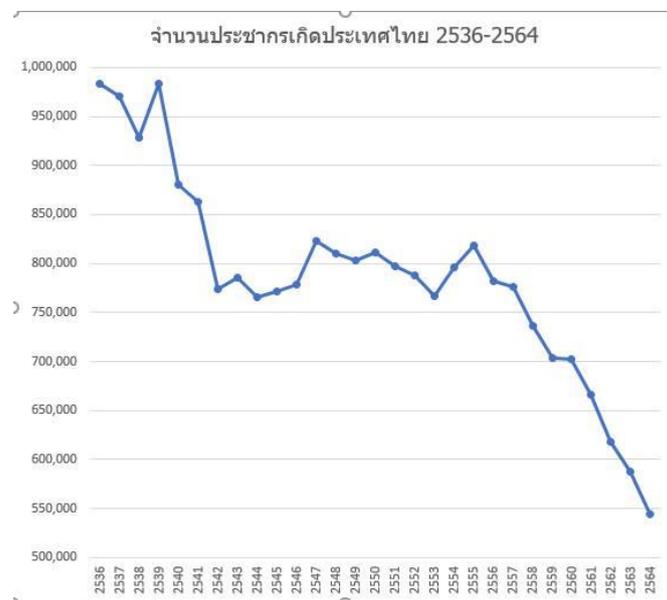
แรงจูงใจ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้น จากการประชุมสัมมนาจัดขึ้นที่ศูนย์การตลาดและองค์การมหาชนของมหาวิทยาลัยบริสตอล (CMPO) ในเดือนกันยายนปี 2010 ฉบับพิเศษของ Economics of Education Review กล่าวถึงประเด็นที่มีส่วนกระตุ้นในการกำหนดทิศทางปัจจุบันในดำเนินการทางด้านของธุรกิจการศึกษา ด้วยผลงานวิชาการและงานวิจัย เรื่องของแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ ถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาจำเป็นที่จะต้องพึงเสียงรับฟังความต้องการ เพื่อจะได้จัดธุรกิจการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ ทั้งยังต้องมีแรงจูงใจในการดำเนินการบริหารธุรกิจสถานศึกษา อาจเน้นเป้าประสงค์เป็นตัวตั้ง เพื่อให้เข้าไปสู่ผลตอบแทนที่ต้องการเกิดความคุ้มค่า ทั้งหลักการบริหาร การบริการ และเศรษฐศาสตร์การศึกษา

การปฏิรูปการศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกับลักษณะของปัจจัยภายนอกจากการศึกษา พบว่าแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะมองในมุมที่แตกต่างออกไปจากปัญหา เช่น การมุ่งเน้นที่แง่มุมเฉพาะของการกระจายการศึกษา Smutradontri & Gadavanij (2020). พบว่าประเพณีและวัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบของการบริหารธุรกิจการศึกษา เพื่อให้เข้าถึงนักเรียนและประชากรได้ทุกกลุ่ม ซึ่งสามารถใช้ (IV ค่าความผันผวน) เพื่อเปิดเผยผลกระทบเชิงสาเหตุของ

การศึกษาต่อรายได้ประชากร จากข้อมูลในประเทศอังกฤษพบว่าผู้ที่เกิดในปี 1970 ถึง ปี 1975 หลังจากได้มีการหยุดเรียนมาเป็นเวลานาน อายุเฉลี่ยของการสำเร็จการศึกษาก็จะเพิ่มขึ้นประมาณหนึ่งปี ทำให้ส่งผลถึงการประกอบอาชีพและเกิดการขาดรายได้ไป ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อเรียนจบ หลายคนอยากทำงานก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เป็นวิธีการค้นพบสิ่งที่ตนเองชอบและ ความฝันของแต่ละคนมีแนวทางการดำเนินที่แตกต่างกัน บางคนอาจจะเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยทันที

นักเรียนที่เลือกเข้าทำงานก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ยอายุ 17-19 ปี จะได้รับค่าแรงค่าตอบแทนในการทำงานเป็นรายชั่วโมง ขึ้นอยู่กับความสามารถ กฎหมายแรงงานของแต่ละประเทศที่กำหนดไว้ แต่หากศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย สามารถทำงานในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนนับว่าส่วนนั้นเป็นรายได้เสริม จะสามารถหารายได้มากกว่าการเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ค่าตอบแทนรายชั่วโมงจะสูงมากขึ้น ลักษณะรูปแบบการทำงาน การสามารถเลือกได้ตามความถนัดและความต้องการ

อัตราการเกิดของเด็กไทย

ภาพที่ 1 อัตราการเกิดของเด็กไทย

ศ.เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึงเมื่อ 50 ปีก่อน ประเทศไทยมีอัตราการเกิดของประชากรราวปีละประมาณ 1 ล้านคน โครงสร้างประชากรจะเป็นประชากรเยาว์วัย คือ สังคมที่มีประชากรเด็กจำนวนมาก ซึ่งสมัยนั้นมีเด็กที่ต่ำกว่า 15 ปี เกือบครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมด หรือประมาณร้อยละ 45 ส่วนการลดลงของการเกิดใหม่ของประชากรไทยว่า ตั้งแต่ปี 2527 อัตราการเกิดลดลงต่ำกว่า 1 ล้านคน และค่อย ๆ ลดลงมาเรื่อย ๆ จนปี 2562 มีเด็กเกิดใหม่ประมาณ 6 แสนคน ปี 2563 เหลือ 5.8 แสนคน และปี 2564 เหลือเพียง 5.4 แสนคน เท่านั้น ส่งผลให้โครงสร้างประชากรได้เปลี่ยนจากสังคมเยาว์วัย เป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ โดยในปี 2565 นี้ ประเทศไทยมีประชากรเด็กเพียงร้อยละ 16-17 ของประชากรทั้งหมดผลตอบแทนระดับอุดมศึกษา นโยบายส่งเสริมการเกิดในประเทศไทย ควรเน้นส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ ส่วนเรื่องจำนวน ก็เป็นเรื่องสิทธิของบุคคล รัฐควรส่งเสริมให้กลุ่มที่พร้อมมีลูกคือ ในวัยทำงาน โดยรัฐต้องช่วยให้สามารถสร้างครอบครัวได้เร็วขึ้น เช่น การมีที่อยู่อาศัย เนื่องจากค่าใช้จ่ายแพงมากในการมีลูก อีกทั้งเรื่องระบบการศึกษา รัฐก็ต้องมาดูแลเรื่องคุณภาพการศึกษาด้วยเช่นกัน พร้อมทั้งให้ความรู้หรือชักทางไม่ได้เกิดคุณแม่วัยใส หรือการมีลูกในกลุ่มที่ไม่พร้อม เช่น ในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี (Souksathaphone Chanthamath, 2019)

ภาพที่ 2 จำนวนเกิดและตายของประเทศไทย พ.ศ.2480-2563

ศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ กล่าวทิ้งท้ายว่า รัฐต้องตระหนักว่าประเด็นสังคมสูงวัยเป็นประเด็นท้าทายของประเทศที่สำคัญ ที่ผ่านมารเรามีแผนนโยบายเยอะมาก แต่ก็ขึ้นอยู่กับความสนใจของรัฐบาลทั้งระดับชาติและท้องถิ่น เนื่องจากเรื่องสังคมสูงวัย จะต้องดำเนินการขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างมีบูรณาการ เพราะฉะนั้น นโยบายที่สำคัญคือ เตรียมคนให้พร้อมตั้งแต่วัยเด็ก วัยทำงาน ให้กลายเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในอนาคต ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่เราเคลื่อนไปได้ช้า เพราะส่วนใหญ่เราจะมุ่งเน้นไปที่นโยบายการตามแก้ปัญหามากกว่า (ภาวิณี ศิริโรจน์, 2560)

ทั้งหมดนี้คือภาพรวมและการคาดการณ์ผลกระทบและสังคมในอนาคตของประเทศไทยจากการวิเคราะห์จากอัตราการเกิดของประชากรที่ลดน้อยลงในปี 2564 รัฐบาลจะมีแผนหรือนโยบายอะไรที่จะมาเตรียมรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้น

บทความของ Walker & Zhu (2011) พบว่าเรื่องของผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะได้รับในการเข้ารับการศึกษา โดยเจาะลึกเพียงการศึกษาในระดับชั้นอุดมศึกษา ซึ่งมีการสำรวจถึงผลกระทบที่เพิ่มขึ้นของค่าธรรมเนียมในผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่ออัตราผลตอบแทนภายในระดับการเข้ารับการศึกษาอุดมศึกษาปริญญาตรี เนื่องจากการเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะส่งผลโดยตรงกับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ได้รับการศึกษา ในรูปแบบที่สามารถวัดได้ด้วยตัวเงิน และในรูปแบบที่ไม่สามารถวัดผลได้ด้วยตัวเงิน ปฏิเสธไม่ได้ว่าการแลกเปลี่ยนระหว่างค่าธรรมเนียมที่เพิ่มมากขึ้นกับโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดี มักจะเป็นผลตามมาเมื่อตัวผู้เรียนได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา สภาพสังคมในยุคปัจจุบันพบว่าคนที่ผู้เรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและได้รับวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผู้เรียนบางคนยังมีการกู้เงินเรียน เพื่อโอกาสที่ดีขึ้น รัฐบาลจะได้รับภาษีในส่วนนี้ และนำกลับมาเพื่อพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีคุณภาพที่ดีต่อไป Terenius (2011) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้สำเร็จการศึกษามีเงินเพียงพอที่จะจ่ายภาษีให้กับทางรัฐบาลเพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในการพัฒนาประเทศ เป็นรูปแบบของกลไกทางเศรษฐศาสตร์การศึกษา Walker & Zhu (2011) พบว่ามีการควบคุมคุณภาพของการผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาให้มีมาตรฐานที่ดีและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในสังคมแล้วนั้นกลับพบว่ายังมีจุดสำคัญและเหตุผลที่สำคัญ มาจากชื่อเสียงและสาขาวิชาที่จบในธุรกิจการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาทางการแพทย์ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและชื่อเสียงของธุรกิจการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการรับบรรจุ แพทย์เข้าทำงาน ไม่เพียงเท่านั้น ความแตกต่างระหว่างเพศก็เป็นเหตุผล สำหรับการเลือกบรรจุแพทย์ใน

พื้นที่ต่าง ๆ ปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่นำมาคาดการณ์ได้สำหรับนักเศรษฐศาสตร์การศึกษา ล้วนเป็นอุปสงค์และอุปทาน ทั้งนี้ การคาดการณ์ด้วยข้อมูลและผลการวิจัย มักเป็นสิ่งที่เชื่อถือและเป็นหลักสำคัญสำหรับข้อมูลที่ส่งมอบให้กับผู้บริหารธุรกิจ การศึกษา Dickson & Smith (2011) ได้สำรวจถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปจากธุรกิจการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษา คือ ปริญญาตรี กลับคืนสู่ธุรกิจการศึกษาในรูปแบบวิธีต่าง ๆ เช่น การมอบทุนการศึกษา ให้กับผู้ที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน การส่งเสริมแรงงาน โดยรับเข้าทำงานในองค์กรของเขาทันทีหากมาจากธุรกิจการศึกษาเดียวกัน การมอบโอกาสในการเข้าศึกษาจากสถานที่ยังคงก่อนสำเร็จการศึกษา และสุดท้ายสิ่งสำคัญคือการส่งต่อประสบการณ์ถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างสนิทใจ ทั้งนี้ยังมีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เน้นการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือ ระดมทุนทรัพยากร ทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงิน แรงงาน คน และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาช่วยดำรงไว้และตอบสนองกับความต้องการในธุรกิจการศึกษาต่อไป สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจการศึกษาสามารถดำรงและคงอยู่ได้อย่างยาวนาน เป็นวงล้อวัฏจักรของธุรกิจการศึกษา ที่ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้จะช่วยแบ่งเบาหน้าที่และเม็ดเงินในการลงทุนผลตอบแทนจะได้รับครบถ้วนทุกฝ่าย Delaney (2011) พบว่าการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้มีทักษะในการดำรงชีวิต และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ได้มีการรวบรวมปัญหาไว้ดัง นี้ 1) ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นสิ่งที่หลายประเทศพบเจอ และยากที่เข้าใจวิธีการและแนวทางในการรับมือกับปัญหานี้ หากผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี จะช่วยลดช่องว่างของสังคมได้เป็นอีกหนึ่งแนวทางการแก้ปัญหาของทางภาครัฐโดยมีแนวร่วมอย่างธุรกิจการศึกษาเอกชน เขามามีส่วนร่วมและบทบาทที่สำคัญนี้ 2) ค่าครองชีพ ซึ่งแน่นอนว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาปริญญาตรีจะได้รับผลตอบแทนจากการทำงานที่สูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด ทั้งยังจะต้องมีการเสียภาษีที่สูงกว่าการเสียภาษีนั่นเป็นพื้นฐานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาในระดับประเทศชาติ 3) โอกาสทางสังคม เป็นอีกเหตุที่มีความสำคัญไม่แพ้กับผลตอบแทนที่วัดเป็นตัวเงินหรือค่าแรงต่าง ๆ การศึกษาในธุรกิจการศึกษาที่ได้รับมาตรฐานมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับระดับสากล จะทำให้ผู้เรียนได้พบกับสังคมเพื่อนที่ดี มีช่องทางและโอกาสที่สามารถทำให้ติดต่อหรือเข้าทำงานได้โดยใช้มิตรไมตรี หรือ Connection เป็นเครือข่ายใยแมงมุม ที่สำคัญปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ช่วงเวลาที่เรามาเข้าศึกษาอยู่ในธุรกิจการศึกษานั้น เราจะไม่มองหาเพื่อนสนิท หรือคนรู้ใจเพื่อให้เราได้มีสังคมเล็ก ๆ ภายในช่วงเวลาของการศึกษา ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทัศนคติอุปนิสัยใจคอของเพื่อนร่วมชั้นเรียนของเรา 4) ความคาดหวัง การศึกษาที่หลายคนยอมลงทุนเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ย่อมมาพร้อมกันการความหวังที่สูงมากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องของโอกาสในการทำงานเรื่องของความเป็นอยู่ในชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น คุณภาพชีวิตที่ผู้เรียนต้องแลกมาด้วยการเข้าศึกษาต่อและเมื่อจบการศึกษา ผู้เรียนหลายคนได้รับผลตอบแทนที่ตนเองต้องการได้อย่างครบถ้วน แต่จะมีผู้เรียนส่วนน้อยอาจผิดหวังและเสียหลักไปได้เพราะเหตุผลและปัจจัยอื่นเป็นสิ่งส่งเสริม Clark (2011) กล่าวว่าระบบการศึกษาอาจเสริมแรงจูงใจเป็นทางเลือกสำหรับผลการเรียนของผู้เรียนซึ่งสามารถพิจารณาได้จากนโยบายที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐบาล และ ภายใต้ ธุรกิจการศึกษาเอกชน รวมทั้งการสำเร็จการศึกษาจะต้องได้รับใบประกาศนียบัตรเพื่อเป็นการการันตีถึง คุณวุฒิทางการศึกษาที่สำเร็จ ประกาศนียบัตรระดับมัธยมศึกษาสำหรับผู้เรียนที่ผ่านการทดสอบในบางรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เรียนจำเป็นต้องทำอย่างไรที่จะต้องผ่านการทดสอบด้วยข้อสอบจึงจะได้รับใบประกาศนียบัตร การทดสอบเหล่านี้เป็นอุปสรรคขัดขวางผู้เรียนบางคนทำให้ไม่สำเร็จการศึกษาและทำให้ผู้เรียนบางคนยุติการศึกษากลางคัน ในบทความของ Clark (2011) ยังมีการกล่าวถึงรัฐฟลอริดา ว่าเป็นรัฐที่มีจุดยืนทางการสำเร็จการศึกษาที่มีความแตกต่างจากรัฐอื่น ใช้รูปแบบและวิธีการที่จะมาซึ่งใบประกาศนียบัตร โดยใช้ทักษะด้านอื่นเป็นองค์ประกอบร่วมสำหรับการขอขึ้นสำเร็จการศึกษา รัฐฟลอริดา แสดงตัวเลือกอื่นและเป็นแนวทางให้กับหลายรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาว่าควรมีรูปแบบและวิธีการวัดประเมินผลที่แตกต่างกันระหว่างนักเรียน Brodzicki (2011) กล่าวว่า แรงงานจากผู้สำเร็จการศึกษาในถิ่นกำเนิดมันจะได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษานอกถิ่นที่อยู่อาศัย ในทางกลับกันหากผู้สำเร็จการศึกษานอกถิ่นที่อยู่อาศัยจะได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น จะต้องเป็นกลุ่ม อาชีพที่มีความต้องการของประเทศนั้น เช่น แพทย์ นักเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี นักคณิตศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์การเงิน รวมถึงนักวิจัย การศึกษา

พบว่า ช่วงอายุย่อมมีผลต่อการได้รับค่าตอบแทนที่สูงในบางอาชีพ และในทางกลับกันคนที่อายุมากกว่าจะได้รับค่าตอบแทนที่น้อยกว่า เป็นเพียงบางอาชีพเท่านั้น ไม่ได้รวมถึงอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ในการทำงานถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ หรือเทคนิคการทำงานต่าง ๆ ดังนั้น การจัดทำธุรกิจการศึกษาจะต้องดำเนินการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลส่วนนี้เป็นองค์ประกอบ

การจัดการทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อธุรกิจการศึกษา

Warren G Bennis (1989) ชี้ให้เห็นว่าประเทศที่มีการพัฒนาด้านการศึกษา ระบบการสื่อสารเจริญก้าวหน้า เทคโนโลยีการผลิต และการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองบ่อย ประชาชนได้มีส่วนร่วมการเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ขนาดขององค์กรและความต้องการของผู้บริหารหรือสมาชิกในองค์กรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ระบบการบริหารแบบเดิมเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมาไม่สามารถทำให้ทุกหน่วยขององค์กรเจริญเติบโตได้ ผู้บริหารจึงควรมีการพัฒนาทรัพยากรทางการจัดการองค์การอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยอาศัยหลักการดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมาย (Goal Satin) ควรมีการประชุม อภิปราย เพื่อกำหนดนโยบายร่วมกันทั้งฝ่ายผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรอย่างชัดเจน และตรงไปตรงมา 2) ความเข้าใจในสถานการณ์ (Understand Relations) ต้องอาศัยความเข้าใจร่วมกัน เพราะความต้องการของบุคคลจะเป็นตัวอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการทำงาน 3) การปรับปรุงสัมพันธภาพ (Improving Relations) การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในองค์กรถือเป็นผลพลอยได้ขององค์กร แต่ไม่ว่าคนในองค์กรจะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันหรือไม่ก็ตาม ควรได้รับการเปิดเผย เพื่อให้ต่างฝ่ายได้รู้ถึงปัญหา เมื่อรู้ถึงปัญหาทุกคนจะพยายามปรับตัวเข้าหากันและตั้งใจทำงานมากขึ้น 4) ให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้ความสนับสนุนและความร่วมมือควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา ระบบการทำงานของมนุษย์ขึ้นอยู่กับดุลภาพของงาน (Balance of force) ภายในระบบของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กร (Linking) ความสามารถในการโน้มน้าวคนในหน่วยงานให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งแนวยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กร คือ ความสามารถในการโน้มน้าวคนในหน่วยงานให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกันมากที่สุด

ภาพที่ 3 แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ

ความรู้เชิงเทคนิคเฉพาะทาง (Technical Skills) ในแต่ละหน้าที่การทำงานผู้บริหารธุรกิจการศึกษาต้องสามารถเข้าใจงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำได้ เช่น หากอยากจะทำขนมก็ควรต้องเน้นการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน หากอยากจะทำขนม

ผู้พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ก็ต้องมีความรู้มาก่อน ความรู้ส่วนนี้จะทำให้ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาสามารถช่วยเหลือในการทำงานของบุคลากรได้ และ ทำให้สามารถประเมินคุณภาพและระยะเวลาในการทำงานได้

ความรู้เชิงภาพรวม (Conceptual Skills) ความสามารถในการมองภาพรวม (Big Picture) ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาในมุมมองที่คนทั่วไปมองไม่เห็น หลายคนเรียกสิ่งนี้ว่าความคิดสร้างสรรค์ บางคนอาจจะบอกว่าเป็นทักษะในการถามและแก้ปัญหาให้ตรงจุด หากพนักงานทั่วไปมีหน้าที่ทำงานประจำ ผู้บริหารธุรกิจศึกษาก็คือคนที่มองภาพรวมของงานประจำออกและสามารถช่วยพัฒนากระบวนการหรือสร้างเป้าหมายทิศทางได้

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) การร่วมงานกับผู้อื่นร่วมงานกับบุคคลภายนอกและทักษะในการคุมทีม ซึ่งทีมแต่ละทีม องค์กรแต่ละองค์กร อาจใช้วิธีการบริหารที่แตกต่างกัน ผู้บริหารธุรกิจศึกษาที่ดีอาจเป็นคนที่ทำงานกับคนได้หลากหลาย หรือถูกออกแบบมาเพื่อทำงานกับองค์กรแบบนี้เฉพาะทางเลยก็ได้

บทสรุป

Oreopoulos & Salvanes (2011) ให้ความสำคัญและน้ำหนักที่มากขึ้นในเรื่องของความคาดหวังด้านรายได้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา รองลงมาเป็นเรื่องของแรงจูงใจในการสำเร็จการศึกษานั้นคือ ใบประกาศนียบัตรสำหรับการสำเร็จระดับอุดมศึกษาและระดับปริญญาตรี ทั้งยังมีข้อโต้แย้งจากนักการศึกษาหลายท่านว่า อาจมีส่วนที่สำคัญตามมาอีกนั้นคือ เศรษฐศาสตร์การศึกษา แต่ยังหาข้อสรุปในการวิจัยไม่เพียงพอต่อการนำเสนอประเด็นนี้ ในแง่ของงานวิจัยตระหนักว่าการศึกษานั้นสามารถกำหนดผลลัพธ์ที่สำคัญของชีวิตได้ ยกตัวอย่างเช่น อาชีพ สถานะครอบครัว ความสัมพันธ์ และอื่น ๆ ทั้งยังช่วยเสริมสร้างกำลังใจและความภาคภูมิใจในตัวเอง ให้ตระหนักถึงอนาคตของตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญ เมื่อสำเร็จการศึกษาในธุรกิจการศึกษา เป้าหมายคือ ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับผลลัพธ์ในการประกอบวิชาชีพดำรงชีพและคืนกำไรสู่สังคมเพื่อนำกลับมาพัฒนาประเทศชาติให้เป็นเหมือนวงล้อที่หมุนเวียนเป็นระบบไปอย่างต่อเนื่อง การทำให้กระบวนการศึกษาเกิดความยั่งยืนนั้นล้วนเป็นสิทธิพลเมืองแห่งประชาธิปไตย วิทยุชนของประเทศที่เจริญแล้วทางด้านของ เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สังคม และการปกครอง

จุดเน้นของเศรษฐศาสตร์ศึกษามุ่งเน้นผลลัพธ์เชิงสาเหตุโดยจะต้องมีเหตุผลของการคาดการณ์การเกิดและเงื่อนไขต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การประมาณการณ์ของผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ การศึกษาจะเน้นไปที่การประมาณค่าแบบจุด และอธิบายค่าแบบจุดว่าสิ่งนั้นคืออะไร รูปแบบ IV/LATE (Individual Values) นั้นมักจะเป็นสิ่งที่กระทำกันในอดีต ส่วนปัจจุบันและอนาคตนั้นสิ่งที่เคยทำมามักเป็นประสบการณ์ที่ดีเสมอ ยุคของความเป็นหลักสากลมุ่งเน้นไปที่ธุรกิจศึกษานโยบาย การตลาด แรงจูงใจ ประชากร ท้องถิ่น และเทคโนโลยี ความต้องการของผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ ในการจัดการศึกษาในธุรกิจการศึกษาให้ออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการในแต่ละประเทศ ในแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาค การตรวจสอบส่วนต่าง ๆ ของการศึกษา/การจ่ายค่าจ้าง การกลับไปสู่คุณสมบัติเฉพาะ แรงจูงใจของผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับสูงและระดับลดลงมา การทำความเข้าใจกับความคาดหวังของค่าจ้างอาจจะพอ ๆ กับการทำความเข้าใจการกระจายแรงงานสุดท้าย การตอบสนองนโยบายแบบเดิม ๆ การทุ่มเม็ดเงินในประเด็นสำคัญ ส่วนใหญ่ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการกับการรูปแบบที่ไม่คล่องตัว นโยบายของรัฐบาลและของธุรกิจการศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ เช่น การลดความเหลื่อมล้ำ การรับทุน การเรียนฟรี ซึ่งบ่งชี้ว่าความเข้าใจที่ละเอียดยิ่งขึ้นของผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ การศึกษามีส่วนรวมถึงผลประโยชน์ภายนอกที่กว้างขึ้นอาจมีความสำคัญ

การพัฒนารากฐานของทฤษฎีและระเบียบวิธีการดำเนินการ นับว่าเป็นการถอดบทเรียนจากประสบการณ์ในอดีตสู่ปัจจุบัน ทนมนุษย์ในงานของ Heckman มักมีบทบาทที่เพิ่มขึ้นของความเสี่ยงในการสร้างแบบจำลองทางเลือกและผลลัพธ์ทางธุรกิจการศึกษา ซึ่งมีความหมายเชิงนโยบายที่สำคัญจะต้องพิจารณาให้ละเอียดยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การเกิดความเสี่ยงในผลตอบแทนของธุรกิจศึกษามีเหตุผลที่น่าสนใจที่ผู้บริหารธุรกิจศึกษาควรรับมือสำหรับ การแทรกแซงของรัฐบาล

ในตลาดการศึกษา หากผู้เรียนเลือกสำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับที่เหมาะสมทางสังคม เนื่องจากการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในระดับอุดมศึกษาและระดับปริญญาตรี รัฐบาลควรมีการอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาส่วนบุคคลในขั้นต้น จะเรียกร้องกลับคืนผ่านการเก็บภาษีตลาดแรงงานที่ก้าวหน้าในอนาคต อาจเพิ่มระดับการศึกษาของสังคมได้ โดยการกระจายความเสี่ยงส่วนบุคคลของการลงทุนด้านธุรกิจการศึกษา โดยแนวคิดผลตอบแทนตลอดจนวิธีการประมาณค่าพิจารณาได้จากนโยบายทางการศึกษาของแต่ละประเทศ

ผู้บริหารธุรกิจการศึกษาสามารถค้นคว้าแหล่งข้อมูลที่ต้องการเป็นที่ยอมรับระดับสากลซึ่งมีความจำเป็นต้องเชื่อมโยงแหล่งข้อมูล การบริหาร และการวิจัย รวมถึงต้องมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อหน่วยงานภาครัฐระดับชาติ ซึ่งผู้บริหารธุรกิจการศึกษาต้องทำสิ่งเหล่านี้อย่างแนบเนียน จำเป็นต้องสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของคนในสังคมชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้ได้รับการพัฒนาธุรกิจการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์แบบเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเป็นการเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจศึกษากับชุมชนท้องถิ่น การบริหารงานนั้นควรนำศาสตร์ของจิตวิทยา มาปรับใช้เป็นแกนหลักในการบริหารคนให้เขาได้รับในสิ่งที่ตัวเองตั้งใจ และต้องการสูงสุด รวมทั้งบริหารความขัดแย้ง หัวใจหลักสำคัญผู้บริหารธุรกิจการศึกษาจะต้องเข้าใจนั่นคือ การบริหารคน การบริหารงาน หากบริหารงานไม่ได้ใจคนก็ขัดแย้งต่อผลตอบแทนที่องค์กรพึงจะได้รับ ประเด็นต่าง ๆ ที่คาดว่าผู้บริหารธุรกิจการศึกษาพึงจะต้องรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษา/แรงงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะถูกนำไปสู่การอภิปรายแนวทางการแก้ไขต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชัย สันกวาน และ พูนชัย ยาวีราช. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในอนาคต (พ.ศ. 2556-2565) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารราชพฤกษ์*, 12(2), 45-53.
- พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. (เล่ม 135 ตอนที่ 71ก, น. 1-177)
- ภาวิณี ศิริโรจน์. (2560). *ศึกษาและพัฒนาชุดอดีตศิลปหัตถกรรม เพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ*. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9 "ราชมงคลสร้างสรรคนวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0". (น. 234-244).
- Acemoglu, D., & Angrist, J. D. (2001). Consequences of employment protection? The case of the Americans with Disabilities Act. *Journal of Political Economy*, 109(5), 915-957.
- Ashenfelter, O., Harmon, C., & Oosterbeek, H. (1999). A review of estimates of the schooling/earnings relationship, with tests for publication bias. *Labour economics*, 6(4), 453-470.
- Becker, G. S. (1962). Investment in human capital: A theoretical analysis. *Journal of political economy*, 70(5, Part 2), 9-49.
- Bennis, W. G., & Townsend, R. (1989). *On becoming a leader* (Vol. 36). Reading, MA: Addison-Wesley.
- Brodzicki, T. (2011). *Augmented Solow Model with Mincerian Schooling and Infrastructure Externalities* (No. 1101). The University of Gdansk, Faculty of Economics, Economics of European Integration Division.
- Card, D. (1999). The causal effect of education on earnings. *Handbook of labor economics*, 3, 1801-1863.
- Comay, Y., Melnik, A., & Pollatschek, M. A. (1973). The Option Value of Education and the Optimal Path for Investment in Human Capital. *International Economic Review*, 14(2), 421-435.
- De la Fuente, A., & Ciccone, A. (2003). *Human capital in a global and knowledge-based economy* (Vol. 918). Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Dee, T. S. (2004). Are there returns to civic engagement? *Journal of Public Economics*, 88, 1697-1720.

- Delaney, L., Harmon, C., & Redmond, C. (2011). Parental Education, Grade Attainment and Earnings Expectations: Evidence from University Students. *Economics of Education Review*, 30(6), 1136-1152
- Dickson, M., & Smith, S. (2011). What determines the return to education: an extra year or a hurdle cleared? *Economics of education review*, 30(6), 1167-1176.
- Drucker, P. F. (2020). *The essential drucker*. Routledge.
- Harmon, C., Oosterbeek, H., & Walker, I. (2003). The returns to education: Microeconomics. *Journal of economic surveys*, 17(2), 115-156.
- Haveman, R. H. & Wolfe, B. L. (1984). Schooling and economic well-being: The role of nonmarket effects. *The Journal of Human Resources*, 19(3), 377-407.
- Heckman, D. S., Geiser, D. M., Eidell, B. R., Stauffer, R. L., Kardos, N. L., & Hedges, S. B. (2001). Molecular evidence for the early colonization of land by fungi and plants. *science*, 293(5532), 1129-1133.
- Heckman, J. J., & Urzua, S. (2010). Comparing IV with structural models: What simple IV can and cannot identify. *Journal of Econometrics*, 156(1), 27-37.
- Heckman, J. J., & Vytlacil, E. (2005). Structural equations, treatment effects, and econometric policy evaluation 1. *Econometrica*, 73(3), 669-738.
- Heckman, J. J., Lochner, L. J., & Todd, P. E. (2006). Earnings functions, rates of return and treatment effects: The Mincer equation and beyond. *Handbook of the Economics of Education*, 1, 307-458.
- Heckman, J. J., Lochner, L. J., & Todd, P. E. (2008). Earnings functions and rates of return. *Journal of human capital*, 2(1), 1-31.
- Lochner, L., & Moretti, E. (2004). The effect of education on crime: Evidence from prison inmates, arrests, and self-reports. *American economic review*, 94(1), 155-189.
- Moretti, E., Milligan, K., & Oreopoulos, P. (2004). Does education improve citizenship? Evidence from the US and the UK. *Journal of Public Economics*, 88(9-10), 1667-1695.
- Oreopoulos, P. (2007). Would more compulsory schooling help disadvantaged youth? Evidence from recent changes to school-leaving laws. In Gruber, J. (Ed.). (2009). *The problems of disadvantaged youth: An economic perspective*. University of Chicago Press.
- Oreopoulos, P., & Salvanes, K. G. (2011). Priceless: The Nonpecuniary Benefits of Schooling. *Journal of Economic Perspectives*, 25(1), 159-84.
- Palacios-Huerta, I. (2003). Time-Inconsistent Preferences in Adam Smith and David Hume. *History of Political Economy* 35(2), 241-268.
- Smutradontri, P., Gadavanij, S. (2020). Fandom and identity construction: an analysis of Thai fans' engagement with Twitter. *Humanit Soc Sci Commun* 7, 177
- Souksathaphone Chanthamath. (2019). *Behavioral Intervention for HIV/AIDS Prevention Program among Students in Khammouane Technical-Vocational College, Lao People's Democratic Republic*. (Master's Thesis). Mahasarakham University.

- Terenius, O., Papanicolaou, A., Garbutt, J. S., Eleftherianos, I., Huvenne, H., Kanginakudru, S., ... & Smagghe, G. (2011). RNA interference in Lepidoptera: an overview of successful and unsuccessful studies and implications for experimental design. *Journal of insect physiology*, 57(2), 231-245.
- Walker, I., & Zhu, Y. (2011). Differences by degree: Evidence of the net financial rates of return to undergraduate study for England and Wales. *Economics of Education Review*, 30(6), 1177-1186.